

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr.24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge*

Curtea Constituțională

MD – 2004, mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

Judecătoria Chișinău (*sediul Ciocana*), Vă expediază pentru examinare sesizarea avocatului Vasile Nicoară, care acționează în apărarea drepturilor și libertăților și intereselor legitime ale petiționarului Botnari Vasile, privind sesizarea Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității prevederilor art.330² alin. (1) din Codul penal.

Se anexează: Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 18 file.

Copia plângerii înaintată în condițiile art. 313 din Codul de procedură penală pe 7 file.

Copia ordonanței Procurorului din Procuratura Anticorupție, Elena Cazacov din 14 aprilie 2022 pe 5 file.

Copia procesului – verbal al ședinței pe 2 file.

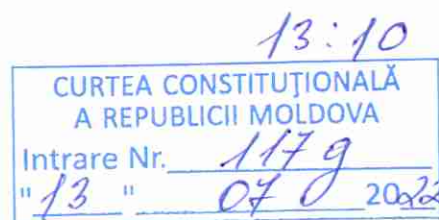
Încheierea din 17 iunie 2022, pe 1 file.

Vicepreședintele interimar

Judecătoriei Chișinău (*sediul Ciocana*)

Constantin Damaschin

Grefier:
Bejenari Lolita

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie
1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul
Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire Nicoară

2. Prenume Vasile

3. Funcția Avocat BAA „Pro Dreptate”

II – OBIECTUL SESIZĂRII

6. Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității dispozițiilor:

- **articolului 330² alin. (1) din Codul penal**, prin prisma prevederilor **articolul 22 din Constituție** separat și combinat cu **articolul 1 alin. (3)**, care garantează *principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale*; **articolul 23 alin. (2) din Constituție**, care instituie *criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege*;

- **articolul 6¹ alin. (1) din Legea privind organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995**, care nu asigură respectarea efectivă a principiului distribuirii aleatorii a dosarelor examinate de judecătorii de instrucție, prin prisma prevederilor **articolului 20 din Constituție**, care garantează *dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei* separat și combinat cu **articolul 1 alin. (3) din Constituție**, care instituie *principiul legalității* și **articolul 23 din Constituție**, care instituie *criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege*.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

7. La data de 19.01.2022, în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiune al Procuraturii Anticorupție a fost înregistrat raportul unui ofițer de investigație privind investigarea acțiunilor pretins ilegale ale dlui Vasile Botnari, insistându-se că ultimul, deținând funcții de demnitate publică, *nu a obținut venituri licite prin care să-și justifice, în mod legal, mijloacele financiare deținute efectiv*. În baza acestui raport, la data de 03.02.2022, un procuror a întocmit un proces verbal de constatare a infracțiunii. În aceeași zi, a fost emisă o ordonanță privind începerea urmăririi penale în baza art. 330² alin. (2) CP, în care au fost descrise elementele faptice indicate în raportul ofițerului de investigații. La încadrarea juridică a faptei a fost reținută sintagma „*constatându-se în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit*”.

8. Până la pornirea urmăririi penale, la solicitarea Procuraturii Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate a informat procurorul despre faptul, că în cadrul Inspectoratului de Integritate **există o procedură de control în derulare**, inițiată în privința dlui Vasile Botnari.

9. La data de 29.03.2022, Botnari Vasile a fost reținut și recunoscut în calitate de bănuț. În contextul sintagmei „*constatându-se în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit*”, potrivit ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț, în calitate de probă ce ar confirma existența infracțiunii, a fost indicat Raportul de analiză operațională nr. 20220045 din 10.03.2022, întocmit de Direcția analitică a CNA. Din conținutul ordonanței și a Raportului întocmit de CNA, rezultă că *obiectul material al infracțiunii (în contextul acuzațiilor penale)* reprezintă, inclusiv bunurile imobile dobândite de către o persoană terță în anul 2009.

10. La data de 31.03.2022 lui Botnari Vasile i-a fost înaintată învinuirea, reproșându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute la art. 330² alin. (2) CP, conform semnelor calificative: „*deținerea de către o persoană cu funcții de demnitate publică a bunurilor valoarea cărora depășește substanțial mijloacele dobândite, constatându-se în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit*”. Partea apărării a invocat nulitatea actului de procedură, în temeiul art. 7, 251, 255, 281 CPP coroborat art. 51, 52, 113 CP, art. 6, 7 CEDO.

11. La data de 01.04.2022, judecătorul de instrucție Victor Rațoi (Judecătoria Chișinău sediul Ciocana) a aplicat în privința dlui Botnari Vasile arestul preventiv pe un termen de 25 de zile. Motivându-și soluția, judecătorul de instrucție a reținut următoarele: „*urmare a analizei probelor, datelor administrate, a explicațiilor părților în proces, instanța constată, că acestea probează bănuțala rezonabilă, că s-a comis infracțiunea de care este acuzat învinuitul. Această concluzie rezultă din analiza coroborată a datelor constatate în Raportul de analiză operațională nr. 20220045 din 10.03.2022*”. În fața judecătorului de instrucție s-a invocat încălcarea art. 5 & 1 lit. c) CEDO. Încheierea a fost atacată cu recurs. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 07.04.2022 s-a dispus respingerea recursului.

12. La 11.04.2022, am depus o cerere conform art. 299¹ coroborat art. 52 alin. (1) pct. 27) CPP și considerentelor puse la baza HCC nr. 9 din 29.04.2016, && 26-28, **solicitând constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 6 & 3, 7, 14 CEDO**. Cererea a fost respinsă.

13. La data de 20.04.2022, am depus o plângere la judecătorul de instrucție, conform art. 300 alin. (2); 313 alin. (1), (2) pct. 3), alin. (5) CPP privind **contestarea încălcării drepturilor fundamentale și constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 6, 7, 13, 14 CEDO**, în sensul art. 29 alin. (4) coroborat art. 52 alin. (1) pct. 27) CPP.

14. La aceeași dată (20.04.2022), prin încheierea judecătorului de instrucție Victor Rațoi, s-a dispus admiterea parțială a demersului procurorului privind prelungirea arestului preventiv. În privința lui Botnari Vasile a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu pe un termen de 30 de zile. În ședința de judecată s-a constatat că același judecător, care trebuia să decidă în privința măsurii preventive, a examinat anterior și alte demersuri ale procurorului în care era vizat Botnari Vasile, inclusiv demersuri privind măsurile speciale de investigații, circumstanțe ce pun la îndoială respectarea standardului de imparțialitate în contextul art. 5 CEDO. În ședința de judecată, partea apărării a invocat încălcarea art. 5 & 1 li. c) CEDO (în

contextul hotărârii CtEDO din 13.11.2018 în cauza *Litschauer vs. Republica Moldova*). Instanța a tratat aceste obiecții ca fiind inexistente, neoferind motive ce ar justifica soluția; ignorând că lipsa motivării sau insuficiența argumentelor într-o decizie prin care se dispune detenția este unul din elemente la evaluarea legalității în temeiul articolului 5 § 1 din partea CtEDO. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28.04.2022, s-a dispus respingerea recursului declarat de avocat ca fiind nefundat; admiterea recursului declarat de procuror, casarea încheierii contestate și adoptarea unei noi soluții privind admiterea demersului procurorului și prelungirea arestului preventiv cu 30 de zile. În fața instanței de recurs, **partea apărării a invocat încălcarea art. 5 & 1 lit. c) CEDO, însă nu a primit un răspuns adecvat în raport cu obiecțiile formulate.**

15. Plângerea depusă la data de 20.04.2022 (pct. 13 supra) a fost transmisă spre examinare judecătorului de instrucție Victor Rațoi, fără a fi repartizată aleatoriu. În ședința de judecată, la data de 29.04.2022, am formulat o cerere de recuzare a judecătorului Victor Rațoi. La aceeași dată (29.04.2022), un alt judecător de instrucție a examinat cererea de recuzare, repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor. Prin încheierea judecătorului de instrucție Alina Gorceac din 29.04.2022, s-a dispus respingerea cererii de recuzare. Astfel, **excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în ședința de judecată la examinarea plângerii ce are menirea să asigure efectiv drepturile fundamentale garantate de art. 6 & 3, 7, 13, 14 CEDO, inclusiv în contextul art. 29 alin. (4) coroborat art. 52 alin. (1) pct. 27) CPP.**

16. Prin încheierea judecătorului de instrucție Victor Rațoi din 20.05.2022 s-a dispus admiterea demersului procurorului și prelungirea cu 30 de zile a măsurii preventive sub formă de arest în privința învinutului Botnari Vasile (*menținută în vigoare de instanța de recurs*). La caz, aceluiași judecător (*Victor Rațoi*), anterior i-au fost repartizate mai multe dosare aferente cauzei penale în care este vizat Botnari Vasile, soluționate prin încheierile: din 22.03.2022 în dosarele nr. 11-2387/2022, nr. 11-2388/2022, nr. 11-2391/2022; din 05.04.2022 în dosarul nr. 11-2845/2022; din 06.04.2022 în dosarul nr. 11-2876/2022; din 12.04.2022 în dosarul nr. 11-3116/2022; alte încheieri privind confirmarea legalității acțiunilor procesuale, inclusiv confirmarea legalității percheziției. În așa mod, la soluționarea demersului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest și prelungirea termenului măsurii preventive a fost ignorat standardul convențional de imparțialitate a instanței de judecată.

Legislația pertinentă

17. Autorul prezentei sesizări își sprijină argumentarea și își întemeiază solicitările pe următoarele prevederi legislative și jurisprudențiale:

1) Prevederile relevante ale Constituției RM:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui ... sânt garantate.*

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) *Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.*

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos ...

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) *Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.*

(2) *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*

2) Jurisprudența Curții Constituționale a RM

Prevederile relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016

„64. ... Curtea reține că soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.

71. ... excepția de neconstituționalitate reprezintă o acțiune procesuală de apărare ...

80. ... dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil ...”

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017

„53. ... garanțiile constituționale prevăzute de art. 22 din Constituție, de rând cu prevederile art. 7 din Convenția Europeană, consacră principiul legalității incriminării și pedepsei penale.

56. ... garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului (HCC nr. 21 din 22 iulie 2016).

57. Curtea Europeană în jurisprudența sa a statuat că: „noțiunea de „lege”, prevăzută de art. 7 din Convenția Europeană, implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind accesibilitatea și previzibilitatea” ...

58. Curtea Europeană a menționat că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor ...

59. ... Curtea reamintește că în jurisprudența sa a reținut că persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal ...”.

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.2018

„26. ... exigențele statului de drept presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice ...

28. ... Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei ...

29. ... Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală.

30. ... principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: ... (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența lui ...

31. Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei, adică imposibilitatea aplicării ei dincolo de conținutul acesteia ...

32. ... articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

34. ... condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot

angaja răspunderea penală ...

38. ... pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit ... **O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești ...**”.

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 14 din 27.05.2014

„40. În Hotărârea nr.4 din 22 aprilie 2013 Curtea Constituțională, cu referire la Raportul Comisiei de la Veneția privind statul de drept (... 4 aprilie 2011), a subliniat:

„54. Exigențele statului de drept presupun asigurarea legalității, securității juridice ... **respectarea drepturilor omului, nediscriminarea și egalitatea în fața legii.**”

42. ... **preeminența dreptului ține de esența statului de drept. Principiul preeminenței dreptului impune ca orice imixtiune a autorităților în dreptul individului să fie supusă unui control strict.**

43. ... **unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității. Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, determină conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind edictarea normelor juridice.**

44. Preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin **normele penale**, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin **caracterul și structura lor, prin sfera de incidență.**

45. Astfel, în materie penală, preeminența dreptului generează următoarele principii, și anume: **principiul legalității infracțiunilor și pedepselor; principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie ...**

76. ... orice reglementare de drept penal trebuie să fie conformă cu **principiile fundamentale ale dreptului penal și cu exigențele prealabile ale protecției drepturilor fundamentale, prin exactitate respectând principiul legalității.**

- Calitatea legii

78. ... legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră **clară, concisă și precisă.**

79. În Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (adoptat la cea de-a 86-a sesiune plenară, 25-26 martie 2011) s-a stabilit:

„47. **Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale.**”

80. ... potrivit articolului 23 din Constituție, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, făcând accesibile în acest sens toate legile.

81. ... Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în **termeni foarte clari**, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală ... Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie **previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist...**

83. Curtea reține că legea penală are repercusiunile cele mai dure comparativ cu alte legi sancționatoare, ea incriminează faptele cele mai prejudiciabile, respectiv, **norma penală trebuie să dispună de o claritate desăvârșită pentru toate elementele componentei infracțiunii în cazul normelor din partea specială a legii penale ...**

84. Formulele generale și abstracte într-un caz concret pot afecta funcționalitatea legii penale, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii.

87. Curtea menționează că, în contextul legii penale, termenul ... utilizat în norma contestată, comportă **caracter ambiguu din perspectiva că nu exprimă nici fapta, nici timpul, nici locul**

1

infracțiunii, ca semn al componentei infracțiunii.

90. ... principiul calității legii exclude în mod imperios posibilitatea incriminării și definirii infracțiunilor într-o formulă ambiguă și incertă.

92. ... norma legală supusă controlului constituționalității încalcă exigențele clarității și previzibilității, astfel cum acestea au fost definite în jurisprudența Curții Europene, și pune în pericol principiul securității raporturilor juridice și, implicit, atentează la drepturile fundamentale”.

Prevederile relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016

„49. ... într-o societate democratică atribuția de bază a statului este protecția persoanei. Prin instituirea normelor procesual-penale, statul urmărește scopul de a proteja persoana și societatea de infracțiuni, dar, în același timp, să protejeze persoana și societatea de abuzurile persoanelor investite cu atribuții de cercetare a infracțiunilor ...”

Prevederile relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 26 din 23.10.2007

„ 3. ... Potrivit art.20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție ...

Art.6 din Convenție, intitulat "Dreptul la un proces echitabil", prevede următoarele: "Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege ... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa...", iar potrivit art.13 din Convenție, intitulat "Dreptul la un recurs efectiv", "orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale".

... accesul la justiție este un drept constituțional și inalienabil al persoanei. Apărarea judiciară cuprinde nu numai drepturile fundamentale ale omului, dar și alte drepturi asigurate prin legi și acte normative ...

d) Dreptul la un recurs efectiv

Conform practicii CEDO, dacă o persoană a suferit o încălcare a unui drept sau libertăți protejate de Convenție ... ea trebuie să dispună de posibilitatea de a se adresa, pe o cale procedurală prevăzută de lege, instanțelor naționale cu o plângere, în care să pună în discuție încălcarea astfel suferită și să obțină, dacă este cazul, reparația corespunzătoare.

... atât în Constituție, cât și în practica CEDO prin noțiunea de "instanță națională" se are în vedere nu numai instanța judecătorească, dar și alte instituții statale. Este dreptul statului să stabilească căile interne de atac, respectând reglementările Convenției, o condiție incontestabilă rămânând asigurarea cetățeanului cu posibilitatea de a se adresa unei autorități independente competente pentru emiterea unei decizii obligatorii asupra dreptului violat.

... un recurs ierarhic satisface exigențele art.13 din Convenție, dacă autoritatea investită cu dreptul de a examina plângerea cetățeanului are puterea de a decide în mod independent, cu toate garanțiile de procedură pe care le presupune un recurs efectiv.

5. Conform art.124 alin.(1) din Constituție, Procurorul General și procurorii subordonați acestuia reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor ...

Potrivit prevederilor CPP, rolul procurorului în procesul penal este multiaspectual, constând în apărarea persoanei și a drepturilor și libertăților sale ...

Examinarea plângerilor de către procuror, căruia i se pot adresa ... persoane, care pretind că le-au fost lezate drepturile, constituie o formă importantă de control pentru depistarea și prevenirea încălcărilor de legislație și a erorilor comise de organele de urmărire penală ...

Decizia Curții Constituționale nr. 54 din 13.04.2021

„32. ... Judecătorului de instrucție îi revine sarcina de a cenzura orice pretins abuz al organului de urmărire penală ...”.

9

3) Prevederi relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare CEDO)

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil ... de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî ... asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală ...

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, mai ales, dreptul :

a. să fie informat ... în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa”.

Articolul 7

Nici o pedeapsă fără lege

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional ...”.

Articolul 13

Dreptul la un remediu efectiv

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale”.

4) Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO)

Hotărârea din 13.11.2018 în cauza Litschauer vs. Republica Moldova

„35. ... Curtea conchide că legislația relevantă nu prevedea suficiente repere și nu era formulată cu gradul de precizie impus de Convenție pentru a satisface cerința de „legalitate” prevăzută de Convenție ... Prin urmare, reclamantul nu putea în mod rezonabil să prevadă, chiar cu consiliere legală adecvată, consecințele conduitei sale. Ținând cont de acestea, Curtea ajunge la concluzia că detenția reclamantului nu a fost legală potrivit legislației naționale și că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție”.

5) Prevederi relevante ale Codului penal sunt următoarele:

Articolul 14. Noțiunea de infracțiune

(1) Infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală ...

Articolul 51. Temeiul răspunderii penale

(1) Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

(2) Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

Articolul 52. Componența infracțiunii

(1) Se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

(2) Componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Articolul 113. Noțiunea de calificare a infracțiunii

(1) Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

(2) Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Articolul 330². Îmbogățirea ilicită

(1) Deținerea de către o persoană cu funcție de răspundere sau de către o persoană publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor în cazul în care valoarea acestora depășește substanțial mijloacele dobândite și s-a constatat, în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit, se pedepsește ...

6) Prevederi relevante ale Codului de procedură penală sunt următoarele:

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod ...

(6) Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal ...

(8) Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sânt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Articolul 9. Egalitatea în fața legii și a autorităților

(1) Toți sânt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie ...

Articolul 10. Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane

(1) Toate organele și persoanele participante la procesul penal sânt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

(2) Limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrângere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de prezentul cod ...

Articolul 29. Instanțele care înfăptuiesc justiția în cauzele penale

(4) În cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ... instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 52. Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale

(1) În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale:

...

27) se pronunță în actele procedurale dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ...

Articolul 93. Probele

(1) Probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante ...

Articolul 95. Admisibilitatea probelor

(1) Sânt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod ...

Articolul 100. Administrarea probelor

(1) Administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinutului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod ...

Articolul 279. Efectuarea acțiunilor de urmărire penală

(1) *Acțiunile procesuale se efectuează în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod și numai după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune ...*

7) **Prevederi relevante ale Legii privind organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995 sunt următoarele:**

Articolul 5. Înfăptuirea justiției în strictă conformitate cu legislația

(1) *Justiția se înfăptuiește în strictă conformitate cu legislația.*

Articolul 6. Accesul liber la justiție

(1) *Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.*

Articolul 6¹. Distribuirea aleatorie a dosarelor și constituirea completelor de judecată

(1) *Activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor ... Fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar.*

Articolul 6². Programul integrat de gestionare a dosarelor

(1) *Programul integrat de gestionare a dosarelor este unic pentru toate instanțele de judecată, fiind parte componentă a sistemului informațional judiciar. Utilizarea acestuia este obligatorie pentru toate instanțele de judecată.*

Articolul 8. Egalitatea în fața legii

Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în fața legii și autorității judecătorești, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică ..

Articolul 15¹. Judecătorii de instrucție

(1) *Din rândul judecătorilor instanței judecătorești se numesc judecătorii care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție.*

Articolul 16¹. Competența președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești

(1) *Președintele instanței judecătorești:*

...

i) *verifică procesul de repartizare aleatorie a dosarelor parvenite în instanță spre examinare.*

Neconstituționalitatea dispoziției art. 330² alin. (1) din Codul penal

18. Excepția de neconstituționalitate a fost (este) ridicată în cadrul procedurii declanșate în vederea constatării încălcării drepturilor fundamentale, în temeiul art. 13 CEDO, conform art. 29 alin. (4) coroborat art. 52 alin. (1) pct. 27) CPP, excepția de neconstituționalitate reprezentând o acțiune procesuală de apărare (HCC nr. 2 din 09.02.2016, & 71).

19. Într-o societate democratică atribuția de bază a statului este protecția persoanei. Prin instituirea normelor procesual-penale, statul urmărește scopul de a proteja persoana și societatea de infracțiuni, dar, în același timp, să protejeze persoana și societatea de abuzurile persoanelor învestite cu atribuții de cercetare a infracțiunilor (HCC nr. 3 din 23.02.2016, & 49).

20. Potrivit art.20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție. Curtea Constituțională, în mai multe hotărâri ale sale, a menționat că accesul la justiție este un drept constituțional și inalienabil al persoanei. În acest context, Curtea Constituțională a reținut că, potrivit art.13 din Convenție, intitulat „Dreptul la un recurs efectiv”, „orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale” (HCC nr. 26 din 23.10.2007, & 3).

21. În partea ce ține de dreptul la un recurs efectiv, Curtea Constituțională a menționat, că potrivit practicii CEDO, dacă o persoană a suferit o încălcare a unui drept sau libertăți protejate de Convenție, ea trebuie să dispună de posibilitatea de a se adresa, pe o cale procedurală prevăzută de lege, instanțelor naționale cu o plângere, în care să pună în discuție încălcarea astfel suferită și să obțină, dacă este cazul, reparația corespunzătoare. Înalta Curte a notat, că atât în

Constituție, cât și în practica CEDO prin noțiunea de "instanță națională" se are în vedere nu numai instanța judecătorească, dar și alte instituții statale. Este dreptul statului să stabilească căile interne de atac, respectând reglementările Convenției, o condiție incontestabilă rămânând asigurarea cetățeanului cu posibilitatea de a se adresa unei autorități independente competente pentru emiterea unei decizii obligatorii asupra dreptului violat (HCC nr. 26 din 23.10.2007, & 3).

22. În ceea ce privește procedura constatării încălcării drepturilor fundamentale, bazată pe prevederile art. 52 alin. (1) pct. 27) coroborat art. 29 alin. (4) CPP, în contextul dreptului la un recurs efectiv, este relevant că în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut următoarele: „Examinarea plângerilor de către procuror, căruia i se pot adresa nu numai învinuitul, apărătorul și partea vătămată, dar și alte persoane, care pretind că le-au fost lezate drepturile, constituie o formă importantă de control pentru depistarea și prevenirea încălcărilor de legislație și a erorilor comise de organele de urmărire penală” (HCC nr. 26 din 23.10.2007, & 5; argumente valabile în contextul prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 27) CPP). Totodată, Curtea Constituțională a menționat, că *judecătorului de instrucție îi revine sarcina de a cenzura orice pretins abuz al organului de urmărire penală* (DCC nr. 54 din 13.04.2021, & 32; argument valabil în contextul prevederilor art. 29 alin. (4) CPP).

23. Respectând procedura legală, partea apărării a contestat, printre altele, încălcarea dreptului fundamental garantat de art. 7 CEDO de rând cu art. 22 din Constituție (pct. 10, 12, 13 supra). Ori, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei. Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție (HCC nr. 22 din 01.10.2018, & 28).

24. În susținerea criticilor axate pe art. 1 alin. (3) și 23 din Constituție, care vin în completarea argumentelor bazate pe art. 22 din Constituție notăm, că *exigențele statului de drept presupun asigurarea legalității, securității juridice, respectarea drepturilor omului, nediscriminarea și egalitatea în fața legii*.

25. Principiul statului de drept fundamentează exigența unei *protecții adecvate împotriva arbitrarului* din partea puterii publice. Totodată *preeminența dreptului* ține de esența *statului de drept*. Principiul preeminenței dreptului impune ca orice imixtiune a autorităților în dreptul individului să fie supusă unui control strict.

26. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie *principiul legalității*. Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, determină conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind edictarea normelor juridice (HCC nr. 14 din 27.05.2014, && 40-43).

27. Preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență. Astfel, în materie penală, preeminența dreptului generează următoarele principii, și anume: *principiul legalității infracțiunilor și pedepselor; principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie; principiul aplicării legii penale în timp; neretroactivitatea legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile*. Orice reglementare de drept penal trebuie să fie conformă cu principiile fundamentale ale dreptului penal și cu exigențele prealabile ale protecției drepturilor fundamentale, prin exactitate respectând principiul legalității (HCC nr. 14 din 27.05.2014, && 44-45, 76).

28. Legiuitorul are dreptul de apreciere a situațiilor ce necesită a fi reglementate prin norme legale. Acest drept semnifică posibilitatea de a decide asupra oportunității la adoptarea actului legislativ în conformitate cu politica penală promovată în interesul general. Totodată, orice reglementare urmează a fi în limitele principiilor statuate în sistemul de drept în vigoare și să se subscrie principiului preeminenței dreptului. Normele penale trebuie să fie formulate într-o manieră clară, concisă și precisă (HCC nr. 6 din 16.04.2015, && 87-88, 92). Ori, *legea penală* constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră *clară, concisă și precisă* (HCC nr. 14 din 27.05.2014, & 78).

29. În Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (adoptat la cea de-a 86-a

sesiune plenară, 25-26 martie 2011) s-a stabilit: „47. Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale.” În acest sens, Curtea Constituțională a notat că, potrivit **articolului 23 din Constituție**, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, făcând accesibile în acest sens toate legile (HCC nr. 14 din 27.05.2014, & 79-80).

30. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut, că **legea penală** are repercusiunile cele mai dure comparativ cu alte legi sancționatoare, ea incriminează faptele cele mai prejudiciabile, respectiv, **norma penală trebuie să dispună de o claritate desăvârșită pentru toate elementele componentei infracțiunii** în cazul normelor din partea specială a legii penale. Totodată, a menționat, că formulele generale și abstracte într-un caz concret pot afecta funcționalitatea legii penale, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii (HCC nr. 14 din 27.05.2014, & 83-84).

31. În raport cu cele concretizate, scoatem în evidență, că potrivit art. 52 alin. (1) din Codul penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea **semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală**, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. În sensul normei penale, componenta de infracțiune se formează din patru grupe de semne care caracterizează cele patru elemente ale infracțiunii, dintre care două obiective: obiectul și latura obiectivă și două subiective: subiectul și latura subiectivă.

32. Potrivit normei penale criticate, „îmbogățirea ilicită” reprezintă „*deținerea de către o persoană cu funcție de răspundere sau de către o persoană publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor în cazul în care valoarea acestora depășește substanțial mijloacele dobândite și s-a constatat, în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit*”.

33. Așadar, din această dispoziție (în special datorită conjuncției „și”) rezultă că existența infracțiunii de „îmbogățire ilicită” este condiționată de sintagma „*și s-a constatat, în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit*” – o **situație premisă – condiție sine qua non pentru existența infracțiunii prevăzută la art. 330² din Codul penal**. Respectiv, această **situație premisă** reprezintă una din caracteristicile obligatorii ale infracțiunii în cauză. În absența acestei situații, lipsește temeiul de aplicare a art. 330² din Codul penal.

34. Urmând logica argumentelor înscrise în HCC nr. 14 din 27.05.2018 (în special, && 86-87), reiterăm că elementele inerente ale componentei infracțiunii urmează să fie indicate cu precizie în norma de incriminare.

35. În contextul normei penale criticate, sintagma ce reglementează **situația premisă**, comportă **caracter ambiguu** din perspectiva că **nu exprimă nici un semn al componentei infracțiunii** (HCC nr. 14 din 27.05.2018, & 87). Astfel, a fost ignorată jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia, în materie penală, legislatorul trebuie să fie **precis, clar și coerent**, așa cum o impune principiul legalității incriminării și a pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), garantat de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (DCC nr. 9 din 23.01.2019, & 15).

36. Neîndeplinind cerința de **previzibilitate**, în contextul **situației premisă**, norma penală criticată nu precizează cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25.01.2007, § 66). Astfel, o **putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității**. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 22 din 01.10.2018, & 38). Viciul de calitate a legii împiedică aplicarea ei coerentă și sistemică (HCC nr. 14 din 27.05.2014, & 84).

37. În mod evident, sintagma ce reglementează **situația premisă** se referă **nu la fapta** (argument valabil în contextul **laturii obiective a infracțiunii**) subiectului îmbogățirii ilicite, dar la activitatea reprezentantului organului de urmărire penală, care are obligația să demonstreze caracterul ilicit al averii. Respectiv, **situația premisă** se referă la activitatea unei alte persoane decât făptuitorul.

38. Expresia „*probelor*”, care se conține în dispoziția normei criticate urmează a fi interpretată în sensul art. 6 pct. 33) CPP. În același timp, articolul 93 alin. (1) CPP prevede: „*probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod*”. Conform art. 95 alin. (1) CPP „*sânt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod*”. În sensul art. 100 alin. (1) CPP „*administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor ... prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod*”. Astfel, **legea procesual penală** delimitează conceptual trei noțiuni: *probă*, *mijloc de probă* și *procedeu probatoriu*. În procesul penal, **probele** sunt elemente de fapt, în timp ce **mijloacele de probă** sunt **modalități legale** folosite pentru dovedirea elementelor de fapt. **Mijloace de probă și procedee probatorii** reprezintă noțiuni aflate într-o relație etiologică. În context este relevant, că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, activitatea organului de urmărire penală axată pe administrarea probelor *trebuie să se desfășoare astfel încât să se evite orice atingere care ar putea nesocoti demnitatea umană, dreptul la apărare, principiul egalității armelor* (DCC nr. 120 din 15.12.2017, & 25).

39. În sensul celor concretizate este relevant, că conștiința pretinsului subiect al infracțiunii (*argument valabil în contextul laturii subiective a infracțiunii*) nu poate să cuprindă activitatea organului de urmărire penală îndreptată spre constatarea „*în baza probelor*”, a faptului că bunurile pe care le deține persoana nu aveau cum să fie obținute licit; nu este posibil ca subiectul să cunoască ce constatare se va face „*în baza probelor*” de către reprezentantul organului de urmărire penală.

40. Astfel, având în vedere sintagma enunțată (*situația premisă – pct. 33 supra, în special datorită conjuncției „și”*), în mod evident, **infracțiunea de îmbogățire ilicită nu poate să existe până la declanșarea procesului penal**.

41. Este relevant, că potrivit art. 20 din Convenția ONU împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003 și semnată de Republica Moldova la 28 septembrie 2004, **sub rezerva Constituției sale și a principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, fiecare stat parte are în vedere să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracter de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenția, îmbogățirii ilicite, adică o mărime substanțială a patrimoniului unui agent public pe care acesta n-o poate justifica rezonabil în raport cu veniturile sale legitime**.

42. În acest context, Curtea Constituțională a reținut că, la nivel european componenta de infracțiune „*îmbogățirea ilicită*” se regăsește în Franța, Lituania, **Ucraina** (HCC nr. 6 din 16.04.2015, & 98).

43. Incriminarea infracțiunii „*îmbogățirea ilicită*”, conform articolului 368² din Codul penal al **Ucrainei**, a avut loc prin includerea în conținutul normei de incriminare a unei sintagme identice cu cea criticată în speță de autorul sesizării. În legătură cu această sintagmă, Curtea Constituțională a Ucrainei a reținut în Hotărârea din 26.02.2019, & 5, că îmbinarea în dispoziția art. 368² din Codul penal a unor prescripții de fond și a unor prescripții de procedură este inacceptabilă și inadmisibilă, având în vedere că reglementarea procesului de probare în cadrul procedurii penale aparține exclusiv sferei procesual-penale. Prescripțiile legale cu caracter procedural nu pot să reprezinte o parte componentă a normei juridice de incriminare. Or, aceste prescripții se referă nu la fapta subiectului infracțiunii, ci la activitatea procesuală a funcționarilor publici abilitați. Deci, datorită prezenței în art. 368² din Codul penal al Ucrainei a acestei formulări, atât stabilirea în fapta unei persoane a componentei de infracțiune prevăzută de articolul menționat, cât și calificarea juridico-penală a unei astfel de fapte, depinde direct de rezultatele acțiunii sau inacțiunii celui care reprezintă partea acuzării. Având în vedere aceste considerente, Curtea Constituțională a Ucrainei a declarat neconstituțional art. 368² din Codul penal al Ucrainei.

44. Norma penală criticată în speță este afectată de aceleași vicii fundamentale (*pct. 43 supra*). Or, în contextul *situației premisă*, indicată la pct. 33 *supra*, vinovăția subiectului îmbogățirii ilicite cuprinde activitatea procesuală a unui reprezentat a organului de urmărire penală.

45. În asemenea circumstanțe, legislația relevantă (*norma penală pusă la baza acuzațiilor penale*) nu prevede suficiente repere și nu este formulată cu gradul de precizie impus de Constituție pentru a satisface cerința de „legalitate”. Respectiv, orice persoană nu ar putea în mod rezonabil să prevadă, chiar cu consiliere legală adecvată, consecințele conduitei sale.

46. Viciile de calitate a prevederilor legale criticate generează **încălcarea articolului 22 din Constituție**, separat și combinat cu **articolul 1 alin. (3)**, care garantează *principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale*; **articolul 23 alin. (2) din Constituție**, care instituie *criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege*. Ori, norma penală criticată este neclară, imprevizibilă, incoerentă și lipsită de previzibilitate, de natură a crea persoanei care are calitatea de acuzat o situație juridică incertă referitoare la condițiile tragerii sale la răspundere penală pentru faptele săvârșite.

Neconstituționalitatea articolului 6¹ alin. (1) din Legea privind organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995

47. Potrivit art. 13 CEDO, intitulat *"Dreptul la un recurs efectiv"*, *"orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale"*

48. Articolul 13 din Convenție își are originea în art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din an. 1948, care dispune că *„orice persoană are dreptul la un recurs efectiv în fața jurisdicțiilor naționale competente împotriva actelor care încalcă drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau prin lege”*.

49. Potrivit jurisprudenței CtEDO, dreptul de „recurs” instituit de art. 13 CEDO este un *drept subiectiv de natură procedurală*, care prevede ca orice persoană aflată sub jurisdicția statelor contractante trebuie să dispună de o cale de atac, conform procedurii **prevăzută de lege**, împotriva actelor sau omisiunilor, prin care reclamantul **pretinde, alege**, faptul că i-a fost încălcat un drept convențional, indiferent dacă dreptul a fost sau nu încălcat (CEDH, 06.09.1978, *Klass et autres c/Allemagne*, Serie A nr. 28, & 64; CEDH, 25.03.1983, *Silver et autres c/Royaume-Uni*, Serie A nr. 61, & 113) și să obțină, dacă este cazul, reparația corespunzătoare.

50. În esență, acest drept rezidă în *caracterul subsidiar* al protecției drepturilor și libertăților fundamentale instituite prin Convenție, dispozițiile art. 13 CEDO fiind strâns legate de cele cuprinse în art. 35 & 1 CEDO: primele organe ce trebuie să vegheze și să asigure protecția acestora sunt instanțele naționale, ele fiind chemate să intervină ori de câte ori s-ar produce încălcarea lor, iar dacă pretinsa victimă nu obține „satisfacție” pe plan intern, atunci ea are deschisă posibilitatea de a se adresa instanței europene care va analiza pretinsa încălcare a dreptului apărat de Convenție. Acest drept urmărește să ofere victimei redresarea apropiată a urmărilor încălcării contestate.

51. Recursul prevăzut de art. 13 CEDO trebuie să fie „efectiv” atât în cadrul reglementărilor legale, cât și în practica de aplicare a acestora, în sensul că, în special exercitarea sa să nu fie obstrucționată de acte sau omisiuni ale autorităților statale.

52. Ca principiu, pentru a răspunde exigențelor examinării „recursului efectiv” prevăzut de art. 13 CEDO, **instanța națională** – sintagma prevăzută în textul normei convenționale, trebuie să fie compusă din „membri imparțiali, care beneficiază de independență” în activitatea de soluționare a recursului cu care sunt investiți și să ofere „garanțiile procedurale adecvate”.

53. În contextul jurisprudenței Curții Constituționale (HCC nr. 26 din 23.10.2007, & 3-5), dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 CEDO, la nivel național a fost transpus, inclusiv prin art. 52 alin. (1) pct. 27) separat și combinat cu art. 29 alin. (4) CPP (pct. 21-22 supra).

54. Acționând în cadrul procedurii legale, am contestat încălcarea drepturilor fundamentale, inclusiv încălcarea art. 7 CEDO, care trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă nu doar împotriva condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei dar și **împotriva urmăririi penale** (pct. 23 supra).

55. În acest sens, **dreptul persoanei de a nu fi supus arbitrar „urmăririi penale”** nu poate fi mai puțin efectiv decât dreptul de a nu fi supus „condamnării și sancționării arbitrare”.

Respectiv, soluționarea problemei privind caracterul arbitrar al urmăririi penale (*inclusiv în contextul argumentelor invocate la pct. 18-46 supra*) presupune o procedură distinctă din punct de vedere juridic (*pct. 53 supra*), pentru a asigura dreptul la un recurs efectiv. Ori, a lăsa soluționarea acestei probleme pentru etapa judecării cauzei în fond ar însemna că drepturile garantate de CEDO sunt tratate ca fiind teoretice și iluzorii, acestea fiind proclamate ca fiind concrete și efective.

56. Din aceleași considerente, este important să fie respectate exigențele privind **imparțialitatea „instanței”** (*pct. 52 supra*) chemată să examineze pretinsa încălcare a drepturilor fundamentale (*pct. 49-50 supra*); să **cenzureze orice pretins abuz al organului de urmărire penală** (*HCC nr. 54 din 13.04.2021, & 32*). Ori, numai așa ar putea fi asigurat caracterul efectiv al recursului (*pct. 51 supra*).

57. La caz este relevant, că potrivit reglementărilor din Legea privind organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995, justiția se desfășoară în strictă conformitate cu legislația (*art. 5 alin. (1) din lege*); orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime (*art. 6 alin. (1) din lege*); toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în fața legii și autorității judecătorești, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică ... (*art. 8 din lege*); activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea **principiului distribuirii aleatorii a dosarelor** prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor (...). Fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar (*art. 6¹ alin. (1) din lege*); programul integrat de gestionare a dosarelor este unic pentru toate instanțele de judecată, fiind parte componentă a sistemului informațional judiciar. Utilizarea acestuia este obligatorie pentru toate instanțele de judecată (*art. 6² alin. (1) din lege*); din rândul judecătorilor instanței judecătorești se numesc judecătorii care vor exercita atribuțiile judecătorului de instrucție (*art. 15¹ alin. (1) din lege*).

58. **Principiul distribuirii aleatorii a dosarelor**, așa după cum acesta a fost prevăzut la art. 6¹ alin. (1) Legea nr. 514 din 06.07.1995, reprezintă o garanție procedurală de natură să asigure efectiv **imparțialitatea instanței naționale** atât în contextul art. 5, 6, 7 CEDO, cât și în sensul art. 13 din Convenție (*pct. 52 supra*), de care urmează să beneficieze toți justițiabili.

59. Sintagma „**activitatea de judecare a cauzelor**” din textul normei criticate, interpretată și aplicată în sensul art. 6 pct. 5) CPP, denotă că art. 6¹ alin. (1) Legea nr. 514 din 06.07.1995 nu corespunde criteriilor de calitate instituite de **art. 23 din Constituție**, în consecință fiind îngreunat dreptul garantat de **art. 20 din Constituție** (*coroborat art. 13 CEDO*), deoarece exclude nejustificat aplicarea **principiului distribuirii aleatorii a dosarelor** în cazul **judecătorilor de instrucție**.

60. **Datorită viciilor de calitate a normei criticate**, chiar și Consiliul Superior al Magistraturii a înțeles să aplice *legea* în sensul excluderii **principiului distribuirii aleatorii a dosarelor** în cazul judecătorilor de instrucție, atunci când aceste dosare rezultă din una și aceeași cauză penală (*se supune criticii viciile de calitate dar nu actele CSM*). Astfel, potrivit pct. 12 din Regulamentul *privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești*, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 110/5 din 5 februarie 2013, *materialele atribuite controlului judiciar al urmăririi penale la nomenclatoarele cu numerele: 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17 din Instrucțiunea cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecatorii și curți de apel, vor fi repartizate și examinate de același judecător*.

61. Astfel, în sensul pct. 55 din Instrucțiunea cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecatorii și curțile de apel, aprobată prin Hotărârea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 (*care conține nomenclatoarele cu numerele: 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17*) vor fi repartizate și examinate de același judecător dosarele: *privind plângerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (art. 313 CPP); privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art. 301 CPP); privind măsuri procesuale de constrângere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art. 302 CPP); privind măsurile speciale de investigație efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art. 303 CPP); privind aplicarea*

arestării preventive (art.185 CPP); privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu (art.186 și 188 CPP); privind liberarea provizorie sub controlul judiciar a persoanei deținute (art. 191 CPP).

62. La caz este relevant, că Agenția de administrare a instanțelor judecătorești a confirmat (scrisoarea nr. 01-1/388 din 15.06.2022, se anexează) faptul, că judecătorului Victor Rațoi i-au fost repartizate toate dosarele ce rezultă din cauza penală în care este vizat Botnari Vasile. Aceasta, în pofida faptului că alți șapte judecători erau eligibili.

63. Așadar, **din cauza viciilor de calitate a normei legale contestate**, în situația în care procurorul a înaintat un demers privind autorizarea acțiunii de urmărire penală, în sensul art. 301 CPP, așa cum s-a întâmplat și în speța noastră, ulterior toate demersurile înaintate în aceeași cauză penală, care urmează a fi examinate de o „**instanță națională imparțială**”, fie că este vorba de aplicarea măsurilor procesuale de constrângere, conform art. 302 CPP, ori de aplicare a măsurii preventive ce îngrădește dreptul garantat de art. 5 CEDO, **se repartizează aceluiași judecător de instrucție fără respectarea principiului distribuției aleatorii a dosarelor** (pct. 16 supra). În același mod, se repartizează și se examinează plângerile depuse în sensul art. 13 CEDO (a se vedea inclusiv pct. 11, 13-15, 47-54 supra).

64. În speță, judecătorul de instrucție Victor Rațoi a autorizat acțiuni de urmărire penală; măsuri speciale de investigații în privința lui Botnari Vasile (examinând și apreciind materialele anexate la demersul procurorului) circumstanțe ce denotă că imparțialitatea judecătorului era afectată în momentul în care a dispus aplicarea și prelungirea arestului preventiv (a se vedea inclusiv pct. 11, 14 supra).

65. La soluționarea demersurilor procurorului privind măsura preventivă, judecătorul de instrucție a fost chemat să se pronunțe în privința condițiilor ce ar justifica plasarea persoanei în arest, în sensul art. 5 alin. (1) lit. c) din Convenție, aspect valabil în contextul obiecțiilor ce țin de încălcarea art. 7 CEDO (a se vedea inclusiv pct. 11, 13 supra).

66. În mod evident, **imparțialitatea** (pct. 52 supra) judecătorului de instrucție chemat să soluționeze o contestație în sensul art. 13 CEDO (pct. 13 supra); să ofere garanțiile indicate la & 32 din DCC nr. 54 din 13.04.2021, de asemenea este afectată considerabil, datorită „materialelor” anexate la demersurile examinate anterior în aceeași cauză penală, la care partea apărării nici nu a avut acces (cu excepția materialelor anexate la demersul procurorului privind arestul preventiv).

67. Viciile de calitate a normei legale criticate fac posibil ca judecătorul de instrucție să apară, în același timp „**judecător și parte**” în cadrul procesului de soluționare a contestației în sensul art. 13 CEDO (CEDH, 26.10.2000, Kudla c/Pologne, Recueil 2000-XI, & 116). Ori, în cazul în care s-ar constata încălcarea art. 7 CEDO ar apărea problema legalității plasării persoanei în detenție, în sensul art. 5 alin. (1) lit. c) CEDO.

68. Așadar, viciile de calitate a normei criticate, și anume lipsa de claritate și previzibilitate, generează încălcarea mai multor drepturi fundamentale, așa după cum rezultă din prezenta sesizare, inclusiv generează încălcarea dreptului garantat prin art. 13 CEDO (pct. 52 supra).

69. Partea apărării a înaintat obiecții în ceea ce privește încălcarea art. 13 CEDO, formulând o cerere de recuzare a judecătorului de instrucție, insistând asupra faptului că contestația sa privind încălcarea drepturilor fundamentale trebuie să fie examinată de o „**instanță imparțială**”. Cererea de recuzare a fost respinsă (pct. 15 supra).

70. Având în vedere obiectul plângerii adresate judecătorului de instrucție, care se încadrează în temeiul prevăzut la art. 313 alin. (2) pct. 3) CPP coroborat art. 13 CEDO, cât și considerentele puse la baza DCC nr. 128 din 15.11.2018, && 20-24, 29 și HCC nr. 26 din 23.10.2007, && 3, 5, soluția judecătorului de instrucție pe marginea plângerii (pct. 13 supra) este irevocabilă.

71. Așadar, nu avem altă opțiune pentru a beneficia efectiv de dreptul garantat prin art. 13 CEDO (a se vedea inclusiv pct. 52 supra), decât să promovăm poziția apărării prin excepția de neconstituționalitate (HCC nr. 2 din 09.02.2016, & 71).

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

72. În baza celor invocate, solicităm Curții Constituționale să admită excepția de neconstituționalitate; să declare neconstituționale dispozițiile:

- articolului 330² alin. (1) din Codul penal ce contravine articolului 22 din Constituție separat și combinat cu articolul 1 alin. (3), care garantează *principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale* și articolul 23 alin. (2) din Constituție, care instituie *criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege*;

- articolului 6¹ alin. (1) din Legea privind organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995 ce contravine articolului 20 din Constituție, care garantează *dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei* separat și combinat cu articolul 1 alin. (3) din Constituție, care instituie *principiul legalității* și articolul 23 din Constituție, care instituie *criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege*.

V – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

73. Anterior, dispoziția art. 330² alin. (1) din Codul penal a mai fost contestată la Curtea Constituțională, însă **din perspectiva altor critici de neconstituționalitate (DCC nr. 131 din 19.11.2020, & 20).**

VI - LISTA DOCUMENTELOR

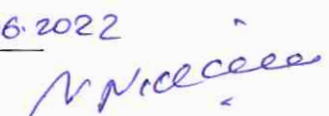
74. a) Cererea privind furnizarea informației adresată Agenției de administrare a instanțelor judecătorești (*fotocopie*);
- b) Scrisoarea Agenției de administrare a instanțelor judecătorești nr. 01-1/388 din 15.06.2022 (*fotocopie*);
- c) Plângerea privind constatarea încălcării drepturilor fundamentale (*fotocopie*).

VII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

75. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Chișinău

Data 17.06.2022

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Dosar nr. 10-855/2022
1-22029321-12-10-21042022-1

ÎNCHEIERE

17 iunie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Instanța de judecată în componență:
Președintele ședinței, judecător
Grefier
Cu participarea:
avocatului
procurorului delegat în Procuratura Anticorupție

Victor Rațoi
Lolita Bejenari

Vasile Nicoară
Alexandru Musteață

examinând, în ședință de judecată închisă, cererea avocatului Vasile Nicoară privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în procesul examinării plângerii înaintată în condițiile art. 313 Cod de Procedură Penală împotriva actelor procurorului, -

A C O N S T A T A T:

La 20 aprilie 2022, avocatul Vasile Nicoară a înaintat în instanța de judecată plângere, în condițiile art. 313 Cod de Procedură Penală, prin care solicită :

- declararea nulă a ordonanței din 14.04.2022, emisă de Procurorul șef interimar al Procuraturii Anticorupție, Elena Cazacov, privind respingerea plângerii, care a fost depusă conform art. 299/1 CPP;
- în temeiul art. 29 alin. (4) CPP, a constata încălcarea art. 13 CEDO în legătură cu neexaminarea în modul stabilit a plângerii, care a fost depusă conform art. 299/1 CPP;
- în temeiul art. 29 alin. (4) CPP, a constata încălcarea art. 6 & 3, 7, 14 CEDO în cauza penală de învinuire a lui Botnari Vasile;
- a obliga procurorul să înlăture încălcarea drepturilor fundamentale garantate de art. 6 & 3, 7, 14 CEDO.

La 17 iunie 2022, avocatul Vasile Nicoară a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a normei stipulate în art. 330/2 alin. (1) din Codul penal.

Argumentele și motivele formulării cererii respective sunt indicate în aceasta.

În ședința de judecată avocatul Vasile Nicoară a susținut cererea formulată din motivele de fapt și de drept invocate solicitând expedierea ei spre examinate Curții Constituționale.

Procurorul delegat în Procuratura Anticorupție Alexandru Musteață, în ședința de judecată a explicat că este un drept al părții de a sesiza Curtea Constituțională considerând că procesul urmează a fi suspendat pe parcursul perioadei în care va fi verificată constituționalitatea normei respective.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, studiind temeiurile de fapt și de drept invocate în cerere și raportându-le, la prevederile legale aplicabile, instanța constată că fiind înteeiată cererea de a se expedia Curții Constituționale cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei, reieșind din considerentele ce urmează.

În conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la pct. 82.

Totodată, instanța remarcă că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține că norma vizată - art. 330/2 alin. (1,2) Cod Penal, formează obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Concomitent, se atestă că în conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, sesizarea înaintată de către avocatul V. Nicoară întrunește condiția că norma vizată poate fi supusă controlului constituționalității, ori aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei.

În cauza Ivanciuc vs Romania (decizia nr.18624/03), fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției Europene, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (Coëmeșialții v. Belgia, cererile nr.32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, și Wynen v. Belgia, cererea nr.32576/96, § 41)”.

Urmare a celor constatate, instanța consideră necesar a admite cererea avocatului Vasile Nicoară, care acționează în interesele lui Botnari Vasile privind ridicarea excepției de neconstituționalitate asupra textului de lege de la art. 330/2 alin. (1) Cod Penal.

Totodată, instanța de judecată consideră necesar a dispune suspendarea examinării cauzei, până la exercitarea, de către Curtea Constituțională, a controlului constituționalității prevederilor normei indicate.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 7, 41, Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția Republicii Moldova, în acord cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, instanța de judecată –

D I S P U N E:

Admite cererea avocatului Vasile Nicoară în interesele lui Botnari Vasile.

Ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității asupra textului de lege de la articolului 330/2 alin. (1) din Codul penal.

Suspendă examinarea plîngerii avocatului Vasile Nicoară, în interesele lui Botnari Vasile privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în procesul examinării plîngerii împotriva ordonanței procurorului șef al Procuraturii Anticorupție Elena Cazacova din data de 14 aprilie 2022, pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra sesizării înaintate.

Expediază Curții Constituționale spre organizarea examinării sesizării respective actele necesare în acest sens.

Încheierea separat nu este susceptibilă căilor de atac, însă poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței,

Judecătorul

semnat

Victor Rațoi

Copia corespunde originalului

Judecător

[Signature] V. Rațoi